

Patvirtinta:

LASF Tikrųjų narių eiliniame suvažiavime
2024 m. kovo 23 d.

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ SPORTO FEDERACIJOS ETIKOS KODEKSAS

1. SAŲVOKOS

- 1.1. **FIA** – Tarptautinė automobilių federacija.
- 1.2. **LASF** - Lietuvos automobilių sporto federacija.
- 1.3. **LASF įstatai** – LASF narių suvažiavimo patvirtintas norminis aktas, apibrėžiantis LASF veiklos principus.
- 1.4. **TSK** – FIA Tarptautinis sporto kodeksas.
- 1.5. **LASK** – Lietuvos automobilių sporto kodeksas.
- 1.6. **LASF Etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas)** – LASF narių suvažiavimo patvirtintas norminis aktas, apibrėžiantis jame įvardintų Asmenų elgesio normas, šių normų pažeidimus bei sankcijų už jų pažeidimą taikymo principus.
- 1.7. **LASF organai** – LASF įstatuose nurodyti valdymo, vykdymo ar drausmės organai.
- 1.8. **LASF Drausmės organai (toliau – Drausmės organai)** - LASF Etikos komisija (toliau – Etikos komisija) bei LASF Apeliacinis teismas (toliau – Apeliacinis teismas), kurie suformuojami ir dirba LASF įstatuose numatyta tvarka.
- 1.9. **Posėdžio, kurio metu nagrinėjama Etikos kodekso pažeidimo byla, pirmininkas** – Drausmės organo pirmininkas, arba kitas Drausmės organo narys, kuriam vadovaujantis Drausmės organo darbo nuostatais ar Etikos kodeksu yra pavestos posėdžio pirmininko pareigos.
- 1.10. **LASF narys (toliau – Narys)** – juridinis asmuo, LASF įstatuose numatyta tvarka tapęs LASF tikruoju ar asocijuotu Nariu.
- 1.11. **LASF pareiškėjas (toliau – Pareiškėjas)** – juridinis asmuo ar komanda, dalyvaujantis LASF čempionatuose ir kitose automobilių sporto varžybose bei turintis LASF pareiškėjo licenciją, kurioje įtraukti visi pareiškėjo atstovai.
- 1.12. **LASF licencijos turėtojas** – vairuotojas (sportininkas), organizatorius, teisėjas, saugos lankų gamintojas, turintis LASF išduotą pažymėjimą, suteikiantį teisę užsiimti tam tikromis su automobilių sportu susijusiomis veiklomis.
- 1.13. **LASF medija akreditacijos turėtojas** – žiniasklaidos atstovas dirbantis LASF čempionatuose ir kitose automobilių sporto varžybose bei turintis LASF medija akreditaciją.
- 1.14. **Varžybų oficialūs asmenys** – asmenys nurodyti LASK 11.1 str.
- 1.15. **Etikos kodekso pažeidimas** – Asmens veika (veikimas arba neveikimas) realioje ar/ir virtualioje erdvėje, kuri prieštarauja Etikos kodekse numatytiems elgesio normoms, sąžiningo, sportiško, etiško, garbingo varžymosi principams ir taisyklėms, geriams papročiams ir kenkia arba gali pakenkti automobilių sporto ir LASF įvaizdžiui bei reputacijai.
- 1.16. **Etikos kodekso pažeidimo byla (toliau – Byla)** – Etikos kodekse nustatyta tvarka vykdomas procesas dėl galimai padaryto Etikos kodekso pažeidimo. Etikos kodekso pažeidimo byla apima pirmosios instancijos ir apeliacinį procesą LASF apeliaciniame teisme (jei teikiama apeliacija).
- 1.17. **Proceso šalys** – Asmuo, pareiškęs kaltinimus kitam asmeniui, dėl Etikos kodekso pažeidimo bei Asmuo, kaltinamas Etikos kodekso pažeidimu.

- 1.18. **Proceso šalių oficialiais kontaktais** yra laikomi elektroninių paštų adresai, nurodyti e-LASF sistemoje ar kitose LASF laikmenose. Drausmės organų užklauso ir sprendimai proceso šalimis išsiunčiami tik aukščiau nurodytais oficialiais kontaktais.
- 1.19. Etikos kodekse neapirtos sąvokos ir apibrėžimai suprantami taip, kaip jie apibrėžiami ir aiškunami LASF bei FIA norminiuose aktuose, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktuose.
- 1.20. Sąvokos ir apibrėžimai naudojami vienaskaita yra taikomi ir daugiskaita, bei atvirkščiai.

2. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 2.1. Etikos kodekso paskirtis – nustatyti pagrindines automobilių sporto šakos etikos taisykles bei principus, garbingo automobilių sporto ir su juo susijusios veiklos elgesio vertybinius principus bei nuostatas, palaikyti, puoselėti automobilių sporto, kaip sporto šakos įvaizdį, palaikyti sąžiningos veiklos ir garbingo varžymosi principus, nustatyti atsakomybę už šio kodekso ir kitų aktų nuostatų pažeidimus.
- 2.2. Etikos kodeksas taip pat nustato Drausmės organų kompetencijas, Etikos kodekso pažeidimo Bylų nagrinėjimo tvarką bei sankcijų rūšis.
- 2.3. LASF taryba priimdama nutarimus LASF Įstatuose bei Tarybos darbo nuostatuose įtvirtintose kompetencijų ribose, turi teisę remtis ir taikyti Etikos kodekso nuostatas.
- 2.4. Etikos kodekse nurodyti terminai pradedami skaičiuoti nuo sekančios kalendorinės dienos 0:00 val. po priimto sprendimo ar įvykio. Šie terminai baigiami skaičiuoti paskutinįjį termino dieną 24:00 val. Įvykiai, susiję su pinigų sumokėjimu laikomi įvykusiais, kai pinigai yra įskaitomi į gavėjo banko sąskaitą arba kasą.
Pavyzdys: sprendimas pateikti atsiliepimą per 10 kalendorinių dienų priimtas vasario 5 d. Terminas pradedamas skaičiuoti nuo vasario 6 d. 0:00 val. Galutinis terminas atsiliepimo pateikimui – vasario 15 d. 24:00 val.

3. ASMENYS, KURIEMS TAIKOMAS ETIKOS KODEKSAS

- 3.1. LASF organų nariai (įskaitant LASF administracijos darbuotojus);
- 3.2. LASF nariai;
- 3.3. LASF pareiškėjai bei jų atstovai;
- 3.4. LASF narių valdymo organų nariai;
- 3.5. LASF galiojančių licencijų turėtojai;
- 3.6. LASF apdovanojimų (garbės ženklas ar padėkos ženklas) turėtojai;
- 3.7. LASF sportinio automobilio techninio paso turėtojai;
- 3.8. LASF medija akreditacijų turėtojai.

4. ETIKOS NORMOS

- 4.1. Etikos kodeksu siekiama užtikrinti, kad automobilių sporto varžybos būtų organizuojamos, vykdomos, o automobilių sporto šaka būtų administruojama laikantis Lietuvoje pripažįstamų sporto principų – lygiateisiškumo, sporto renginių saugumo, dopingo nenaudojimo, manipuliavimo sporto varžybomis draudimo, sporto veiklos nepertraukiamumo, laisvo apsisprendimo ir pasirinkimo, skatinimo dalyvauti sporte.
- 4.2. Asmenys privalo laikytis sporto principų, bendrųjų etikos principų bei automobilių sporto etikos principų: sąžiningumo, garbingumo, nepaperkamumo, patikimumo, skaidrumo, demokratiškumo, sportiško, etiško, garbingo elgesio ir garbingo varžymosi principų, profesionalaus elgesio, ne diskriminacijos, asmens orumo gerbimo, konfidencialumo principų, taip pat vengti interesų konflikto.

- 4.3. Asmenys, dalyvaudami LASF veikloje, atsako už Lietuvos automobilių sporto darną, vientisumą bei Lietuvos automobilių sporto reputaciją Lietuvoje, už Lietuvos ribų ir virtualioje erdvėje bei turi nuolat siekti apsaugoti Lietuvos automobilių sporto įvaizdį nuo pavojaus ar žalos, kylančios dėl amoralios, neetiškos veiklos, metodų ar užsiėmimų.
- 4.4. Etikos kodekse garbingas varžymasis suprantamas ne tik kaip varžymasis pagal taisykles. Garbingas varžymasis apima draugystę, pagarbą kitiems ir kilnų požiūrį. Garbingo varžymosi sąvoka turi būti suprantama naudojama ne tik siaurąja varžymosi automobilių sporto varžybose prasme, tačiau ir kaip apimanti automobilių sporto šakos valdymo bei administravimo sritis ir bet kokią su automobilių sportu susijusią veiklą.
- 4.5. Kiekvieno asmens teisė į orumą bei pagarbų elgesį yra neatsiejama automobilių sporto ir Etikos kodekso dalis.
- 4.6. Automobilių sporte negali būti jokios diskriminacijos dėl rasės, tautybės, lyties, amžiaus, religijos, politinių ar filosofinių įsitikinimų, šeimyninės padėties ar dėl kitų pagrindų.
- 4.7. Asmenys turi būti lojalūs automobilių sportui ir nedaryti jokių veikų, kurios gali pakenkti automobilių sportui ar jo įvaizdžiui.
- 4.8. Privaloma gerbti visus teisėtus susitarimus, sutartis ar sandorius, tiek asmeninius, tiek verslo, susijusius su automobilių sportu, bei neskatinti kitų pažeisti tokių susitarimų, sutarčių ar sandorių.
- 4.9. Privaloma užtikrinti, kad priekabiavimas, šmeižtas, piktnaudžiavimas nebūtų toleruojami jokiam lygmenyje.
- 4.10. Netoleruotinas joks fizinis, protinis ar psichinis sužalojimas ar bandymai tokius sužalojimus padaryti.
- 4.11. **LASF organų nariai bei varžybų oficialūs asmenys privalo:**
 - 4.11.1. etikos požiūriu šie asmenys privalo elgtis nepriekaištingai;
 - 4.11.2. laikytis įstatymų bei visuotinai pripažintų teisinių ir moralinių normų;
 - 4.11.3. laikytis LASF veiklą ir automobilių sportą reglamentuojančių norminių aktų;
 - 4.11.4. eidami jiems oficialiai pavestas pareigas privalo veikti garbingai, skaidriai, atvirai, sąžiningai, nešališkai ir nekorumpuoti, bei nepiktnaudžiauti jiems pavestomis pareigomis;
 - 4.11.5. vengti faktinių arba numanomų viešų ir privačių interesų konfliktų. Privatūs interesai apima bet kokią galimą naudą sau, savo šeimos nariams, giminėms, draugams ir pažįstamiems, bei bet kuriai organizacijai, su kuria šis asmuo susijęs;
 - 4.11.6. užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų kiek įmanoma pagrįsti objektyviais, o ne subjektyviais kriterijais;
 - 4.11.7. gerbti sutartinius įsipareigojimus, komercinius bei pasitikėjimo sandorius bei teises į intelektinę nuosavybę;
 - 4.11.8. laikytis konfidencialumo – vykdant jiems pavestas funkcijas sužinotos informacijos neatskleisti jokiems asmenims, neturintiems aiškių rašytinių įgaliojimų ją gauti, taip pat tretiesiems asmenims ir tokia informacija nesinaudoti, siekiant naudoti sau, nesinaudoti siekiant pakenkti kitam asmeniui ar LASF. Konfidenciali arba slapta informacija yra visa informacija, kuri yra įvardinta kaip konfidenciali, slapta arba kuri nėra vieša ir dalyviams perduota atliekant pareigas;
 - 4.11.9. užtikrinti, kad būtų išvengta apgaulės, neetiškos praktikos arba bet kokio kito elgesio, kuris yra ar gali būti aiškinamas kaip negarbingas arba kenkia automobilių sportui;
 - 4.11.10. bendraujant su privačiomis ir valstybės institucijomis, šie asmenys privalo laikytis politinio neutralumo, taip pat turi elgtis nepriekaištingai, garbingai;
 - 4.11.11. nedaryti nieko, kas galėtų sumenkinti LASF ar automobilių sportą arba pakenkti automobilių sporto įvaizdžiui bet kuriame lygmenyje ar sferoje;

- 4.11.12. kurti bendradarbiavimo santykius su juridiniais ar fiziniais asmenimis vadovaujantis visuotinomis etikos normomis bei šio Etikos kodekso nuostatomis;
- 4.11.13. sudarant sutartis, sandorius ar susitarimus, užtikrinti, kad šios sutartys, sandoriai, susitarimai nepažeis šio Etikos kodekso nuostatų;
- 4.11.14. nedalyvauti juridinių ar fizinių asmenų veikloje, kurių reputacija arba veikla prieštarauja Etikos kodekso nuostatomis;
- 4.11.15. užtikrinti teisingą, tikslų ir savalaikį reikalaujamos informacijos, ataskaitų bei paaiškinimų pateikimą aukštesnio lygmens LASF organams ar kitoms organizacijoms, besąlygiškai laikantis teisės aktų;
- 4.11.16. užtikrinti asmens duomenų apsaugą;
- 4.11.17. užtikrinti asmens teisę į privatumą (išskyrus atvejus, kai privatumo ribojimai reikalingi LASF funkcionavimui užtikrinti).

5. ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMAI

- 5.1. Buvimas neblaiviu, kai neblaivumas nustatomas tam pritaikytomis priemonėmis. Taikoma visiems Asmenims, esantiems varžybų vykdymo teritorijoje bei LASF organų nariams ir varžybų oficialiems asmenims, tuo metu einantiems su automobilių sportu susijusias pareigas.
- 5.2. Buvimas apsvaigusi nuo psichotropinių medžiagų, kai apsvaigimas nustatomas tam pritaikytomis priemonėmis. Taikoma visiems Asmenims, esantiems varžybų vykdymo teritorijoje bei LASF organų nariams ir varžybų oficialiems asmenims, tuo metu einantiems su automobilių sportu susijusias pareigas.
- 5.3. Dopingo vartojimas, kai tai nustatoma tam pritaikytomis priemonėmis. Taikoma LASF licencijuotiems sportininkams, dalyvaujantiems automobilių sporto renginyje.
- 5.4. Automobilio vairavimas esant neblaiviam, kai neblaivumą nustato teisėsaugos pareigūnai ar medicinos ekspertai.
- 5.5. Chuliganiški veiksmai vairuojant automobilį, kuriam išduotas LASF sportinio automobilio techninis pasas.
- 5.6. Bet kokie veiksmai, kuriais daroma žala kito asmens sveikatai (išskyrus atvejus, kai tokiais veiksmais siekiama užkirsti kelią neteisėtiems veiksams, apsaugoti save, kitus asmenis ar turtą).
- 5.7. Bet kokie veiksmai, kuriais daroma žala kito asmens ar valstybės turtui (išskyrus atvejus, kai tokiais veiksmais siekiama užkirsti kelią neteisėtiems veiksams, apsaugoti save, kitus asmenis ar turtą).
- 5.8. Bet kokie veiksmai, kuriais daroma žala kito asmens, LASF ar Lietuvos automobilių sporto reputacijai;
- 5.9. Konfliktų sprendimas viešojoje erdvėje, kai nėra išnaudotos visos teisinės galimybės konfliktą išspręsti LASF viduje.
- 5.10. Šmeižtas.
- 5.11. Nepagarbus elgesys (įžeidinėjimas, žeminimas ar patyčios, įskaitant necenzūrinių žodžių naudojimą).
- 5.12. Diskriminacija dėl lyties, rasės, religijos, tautybės, kalbos, amžiaus, negalios, fizinių trūkumų, politinių ar filosofinių įsitikinimų, šeimyninės padėties ar dėl kitų, su asmeniu susijusių aplinkybių, ar asmeninių savybių.
- 5.13. Neapykantos ar smurto kurstymas.
- 5.14. Seksualinis priekabiavimas.
- 5.15. Fizinės jėgos panaudojimas, įskaitant ir grasinimą ją panaudoti.
- 5.16. Fizinis sužalojimas, įskaitant ir grasinimą sužaloti.

- 5.17. Manipuliavimas sporto varžybomis, įskaitant sportininkų kurstymą nedalyvauti sporto varžybose.
- 5.18. LASF norminių aktų, sutarčių bei kitokių susitarimų, susijusių su automobilių sportu, nesilaikymas, įskaitant kitų asmenų kurstymą jų nesilaikyti.
- 5.19. LASF organų teisėtų sprendimų nevykdymas.
- 5.20. LASF organų priimtų sprendimų viešinimas be LASF raštiško sutikimo, jei jie nėra viešai paskelbti LASF tinklapyje.
- 5.21. Korupcija - bet koks tiesioginis ar netiesioginis ėmimas, prašymas, reikalavimas, siūlymas, teikimas, sutikimas teikti ar sutikimas priimti bet kokios formos atlygį, kuris galėtų būti vertinamas kaip priemonė įtakoti tam tikrus sprendimus, įskaitant varžybų rezultatus ar varžybų eigą (taikoma LASF organų nariams bei varžybų oficialiems asmenims).
- 5.22. Dokumentų klastojimas ar kita apgaulė.
- 5.23. Viešų ir privačių interesų supainiojimas (taikoma LASF organų nariams bei varžybų oficialiems asmenims).
- 5.24. Piktnaudžiavimas pareigomis (taikoma LASF organų nariams bei varžybų oficialiems asmenims).
- 5.25. Nesąžiningas pareigų atlikimas (taikoma LASF organų nariams bei varžybų oficialiems asmenims).
- 5.26. Asmens dalyvavimas lažybose, susijusiose su sporto varžybomis, kurių rezultatams šis Asmuo gali daryti įtaką.
- 5.27. Kiti pažeidimai, kuriais pažeidžiamos Etikos kodekse įtvirtintos etikos normos.

6. DRAUSMĖS ORGANAI, KOMPETENCIJOS IR PAREIGOS

- 6.1. Drausmės organai veikia vadovaudamiesi LASF įstatais, FIA Tarptautiniu sporto kodeksu, Lietuvos automobilių sporto kodeksu, bei šiuo Etikos kodeksu.
- 6.2. LASF Etikos komisija yra pirmoji instancija nagrinėjanti Etikos kodekso pažeidimo bylas. Etikos komisijos posėdis teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau nei pusė Etikos komisijos narių.
- 6.3. LASF Apeliacinis teismas yra apeliacinė instancija, nagrinėjanti apeliacijas dėl LASF Etikos komisijos priimtų sprendimų, bei pirmoji instancija, LASF Etikos komisijai netekus įgaliojimų. Nagrinėdamas Etikos kodekso pažeidimo bylas Apeliacinis teismas veikia per Apeliacinę kolegiją, kuri sudaroma vadovaujantis Apeliacinio teismo darbo nuostatais. Apeliacinės kolegijos posėdis teisėtas, kai jame dalyvauja Apeliacinės kolegijos pirmininkas ir du arbitrai.
- 6.4. Drausmės organų nariai, nagrinėdami Etikos kodekso pažeidimo bylas privalo būti nepriklausomi ir nešališki.
- 6.5. Drausmės organo narys (įskaitant pirmininką) privalo nusišalinti nuo Etikos kodekso pažeidimo bylos nagrinėjimo, kai byloje svarstomas su šiuo nariu susijęs Asmuo.
- 6.6. Jeigu Drausmės organų narys nesilaiko nešališkumo ir nepriklausomumo principų, Byla, kurioje sprendimų priėmime dalyvavo šis narys, gali būti atnaujinama, o nurodytus principus pažeidęs Drausmės organo narys gali būti atstatydinamas ir pareigų vadovaujantis LASF įstatais.
- 6.7. Drausmės organų kompetencijos:
 - 6.7.1. savo iniciatyva arba gavus prašymą iš Asmens, nurodyto Etikos kodekso 3 straipsnyje, nagrinėja Etikos kodekso pažeidimo bylas;
 - 6.7.2. skirti sankcijas už Etikos kodekso pažeidimą;
 - 6.7.3. neskirti sankcijų ir pripažinti, kad Asmuo nepadarė nusižengimo;
 - 6.7.4. nutraukti Bylą kai proceso šalys susitaiko.

6.8. Drausmės organų pareigos:

- 6.8.1. pranešti visoms suinteresuotoms pusėms apie posėdžius;
- 6.8.2. išklausti visus su Etikos kodekso pažeidimo byla susijusius asmenis ir liudininkus;
- 6.8.3. išnagrinėti Etikos kodekso pažeidimo bylas, atsižvelgiant į visas su tuo susijusias aplinkybes ir priimti sprendimus;
- 6.8.4. priimant sprendimus, susijusius su automobilių sportu, niekada nereikalauti varžybų pakartojimo;
- 6.8.5. priimant sprendimus, visada vadovautis objektyvumu, nešališkumu, teisingumu, protingumu ir sąžiningumo kriterijais, bei automobilių sporto interesais.

7. SANKCIJOS IR JŲ TAIKYMO PRINCIPAI

- 7.1. **Ispėjimas** - raštiškas pranešimas apie padarytą Etikos kodekso pažeidimą ir priminimas apie atitinkamų taisyklių esmę bei įsipareigojimus jų laikytis, įspėjant Asmenį apie galimą griežtesnių sankcijų taikymą, jei būtų padarytas dar vienas pažeidimas.
- 7.2. **Piniginę bauda:**
 - 7.2.1. piniginė bauda, kaip sankcija už pažeidimus, kuriuos atliko fizinis asmuo yra skiriama Nariui arba Pareiškėjui (išskyrus individualių ar vienkartinį licencijų turėtojus);
 - 7.2.2. piniginės baudos dydį, sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato šią sankciją skyręs Drausmės organas;
 - 7.2.3. piniginė bauda negali būti mažesnė kaip 50 eurų.
- 7.3. **LASF sportinio automobilio techninio paso suspendavimas** - yra sankcija, kuria sustabdomas LASF sportinio automobilio techninio paso galiojimas tam tikram terminui. Automobilio savininkas arba valdytojas, per Drausmės organo sprendime nurodytą terminą privalo grąžinti LASF sportinio automobilio techninį pasą LASF administracijai.
- 7.4. **Licencijos nacionalinis ir/ar tarptautinis suspendavimas** - yra sankcija, kuria sustabdomas Asmens licencijos galiojimas tam tikram terminui, kuris negali būti trumpesnis kaip vienas mėnesis ir ilgesnis kaip du metai. Jei licencijos suspendavimo terminas viršija licencijos galiojimo terminą, Drausmės organo sprendime nurodoma iki kokios datos bus atsisakoma išduoti licenciją. Asmuo, kuriam taikomas licencijos suspendavimas, remiantis LASF nuostatomis, privalo grąžinti licenciją LASF administracijai (jei išduota fizinė licencija) per Drausmės organo sprendime nurodytą terminą.
- 7.5. **Atsisakymą išduoti licenciją** - yra sankcija, kuria tam tikram terminui apribojama Asmens teisė į licenciją. Šis terminas negali būti ilgesnis nei du metai. Jei prieš skiriant atsisakymo išduoti licenciją sankcija buvo skirta licencijos suspendavimo sankcija, bendras sankcijų taikymo terminas negali būti ilgesnis nei du metai.
- 7.6. **Atstatydinimas iš pareigų.** Ši sankcija taikoma fiziniams asmenims – LASF valdymo ir vykdymo organų nariams (išskyrus LASF prezidentą (toliau – Prezidentas)).
- 7.7. **Iniciacija atstatydinimui iš pareigų:**
 - 7.7.1. ši sankcija gali būti inicijuojama Prezidentui. Tokiu atveju, šią sankciją inicijuojantis Drausmės organas kreipiasi į LASF tarybą (toliau – Taryba), įpareigodamas ją nedelsiant sušaukti LASF narių suvažiavimą (toliau – Suvažiavimas) ir jame svarstyti klausimą dėl Prezidento atstatydinimo. Prezidentas nušalinamas nuo pareigų (Tarybos posėdžio metu) iki Suvažiavimo, kuriame priimamas sprendimas dėl atstatydinimo iš pareigų.
 - 7.7.2. ši sankcija gali būti inicijuojama Drausmės organų nariams. Drausmės organo nario, kuriam inicijuojama atstatydinimo iš pareigų sankcija, įgaliojimai sustabdomi iki Eilinio suvažiavimo, kuriame priimamas sprendimas dėl atstatydinimo iš pareigų;

- 7.7.3. kai ši sankcija inicijuojama LASF administracijos darbuotojui, sprendimą dėl atleidimo iš darbo priima Prezidentas.
- 7.7.4. Drausmės organų sprendimai, dėl punktuose 7.7.1 - 7.7.3 nurodytų sankcijų skyrimo, negali būti skundžiami apeliacine tvarka.
- 7.8. **Reikalavimas grąžinti LASF apdovanojimus** (garbės ženklas ar padėkos medalis). Fizinis asmuo, kuriam taikoma LASF apdovanojimo grąžinimo sankcija, per Drausmės organo sprendime nurodytą terminą privalo grąžinti apdovanojimus LASF administracijai.
- 7.9. **LASF narystės suspendavimas.** Ši sankcija taikoma Nariams (išskyrus Lietuvos kartingo federaciją). Priėmęs sprendimą dėl LASF narystės suspendavimo, Drausmės organas kreipiasi į Tarybą, įpareigodamas Tarybą nutraukti narystę LASF. Jei narystės suspendavimo sankcija paskirta už LR teisės aktų pažeidimus, Taryba įpareigojama nutraukti narystę LASF tik tada, kai Narys pripažįstamas kaltu, dėl padarytų LR teisės aktų pažeidimų.
- 7.10. Sankcijos su terminu skyrimo atvejais, Drausmės organas nustato konkretų sankcijos terminą, t. y. termino pirmą ir paskutinę dieną.
- 7.11. Drausmės organo sprendimu, sankcijos vykdymas gali būti atidedamas tam tikram terminui.
- 7.12. Už tą patį pažeidimą Asmuo gali būti baudžiamas tik vieną kartą, tačiau už tą patį pažeidimą gali būti skiriama daugiau nei viena sankcija.
- 7.13. Tuo atveju, kai tam pačiam Asmeniui turėtų būti skiriamos kelios tos pačios rūšies sankcijos už kelis sutampančius pažeidimus, gali būti skiriama viena sankcija, apimanti visus sutampančius pažeidimus, bei kurios dydis yra parenkamas atsižvelgiant į bendrą pažeidimo mastą.
- 7.14. Už tą patį pažeidimą gali būti taikomos sankcijos fiziniam asmeniui ir jo atstovui - juridiniam asmeniui (LASF nariui ar pareiškėjui). Sankcijos fiziniam asmeniui ir juridiniam asmeniui taikomos atskirai ir nesumuojamos.
- 7.15. Asmenims už tą patį drausmės pažeidimą, kartu su Etikos kodekse numatyta sankcija, gali būti taikomos ir kitos - LASK bei varžybas reglamentuojančiuose dokumentuose ar sportinės veiklos sutartyje, ar FIA dokumentuose nurodytos sankcijos, skiriamos pagal atitinkamuose dokumentuose reglamentuotą sankcijų taikymo tvarką.
- 7.16. Kitų teisinės atsakomybės rūšių (administracinės, baudžiamosios, civilinės, kt.) taikymas neužkerta kelio šiame Etikos kodekse numatytų sankcijų taikymui.
- 7.17. Paskirtos sankcijos tyčinio nevykdymo atveju gali būti pradedama Byla dėl Drausmės organo sprendimo nevykdymo.
- 7.18. Jeigu Asmuo, kuriam buvo paskirta sankcija, per metus nuo tos dienos, kai pasibaigia sankcijos vykdymas, nepadarė naujo Etikos kodekso pažeidimo, laikoma, kad jam sankcija nebuvo paskirta. Sankcijos vykdymo pasibaigimu laikomas ir atidėtos sankcijos ar jos dalies atidėjimo termino pasibaigimas, jei šis terminas nebuvo nutrauktas naujo pažeidimo padarymu.

8. PRAŠYMŲ TEIKIMO TVARKA

- 8.1. Teikti prašymus turi teisę Asmenys, kurie nurodyti Etikos kodekso 3 straipsnyje.
- 8.2. Gavus prašymą iš asmens, kuris nenurodytas Etikos kodekso 3 straipsnyje, Bylos nagrinėjimas gali būti pradedamas tik Drausmės organo iniciatyva.
- 8.3. Prašymai Drausmės organams teikiami per LASF administraciją (dokumentai pristatomi LASF buveinės adresu arba atsiunčiami elektroniniu paštu: lasf@lasf.lt).
- 8.4. Prašyme privalo būti nurodyta:
 - 8.4.1. konkretus Etikos kodekso 5 straipsnio punktas(-ai), kurio pagrindu reiškiami kaltinimai Asmeniui;
 - 8.4.2. visos žinomos, su Etikos kodekso pažeidimu susijusios, aplinkybės;
 - 8.4.3. visa turima, su Etikos kodekso pažeidimu susijusi, medžiaga.
- 8.5. Bylų nagrinėjimas neapmokestinamas (išskytos Bylų nagrinėjimą apeliacine tvarka).
- 8.6. Senaties terminas. Prašymai negali būti teikiami vėliau nei per 30 kalendorinių dienų nuo:
 - 8.6.1. dienos, kurią Asmuo padarė pažeidimą arba apie pažeidimą tapo žinoma;
 - 8.6.2. jeigu pažeidimas truko tam tikrą laikotarpį, nuo dienos, kurią pažeidimas pasibaigė arba buvo nutrauktas;
 - 8.6.3. pasikartojančio pažeidimo atveju, nuo paskutiniojo tokio pažeidimo padarymo atvejo.
- 8.7. Senaties termino skaičiavimas sustoja Drausmės organui pradėjus tyrimą dėl atitinkamo pažeidimo.

9. BYLŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

- 9.1. Bylos nagrinėjamos Drausmės organo posėdžiuose.
- 9.2. Bylas nagrinėja Etikos komisija. Etikos komisijai netekus įgaliojimų, Bylas nagrinėja Apeliacinio teismo apeliacinė kolegija, kuri sudaroma ir dirba vadovaujantis Apeliacinio teismo darbo nuostatais.
- 9.3. Bylos gali būti nagrinėjamos tiek žodinio, tiek rašytinio proceso forma. Posėdžiai gali vykti gyvai bei naudojant tiesioginio ryšio priemones (telekonferenciją, vaizdo konferenciją, kitas komunikavimo technologijas ar jų derinius).
- 9.4. Drausmės organo posėdžių metu gali būti daromas garso įrašas.
- 9.5. Drausmės organas ir proceso šalys turi teisę į posėdį pasikviesti liudytojus bei ekspertus.
- 9.6. Kai proceso šalis yra fizinis asmuo – LASF nario valdymo organo narys, LASF pareiškėjo atstovas, ar LASF licencijos turėtojas (išskyrus individualių ir vienkartinį licencijų turėtojus), į posėdį privalo būti kviečiamas jo atstovas - LASF nario vadovas. LASF nario vadovas turi teisę į posėdį deleguoti kitą asmenį.
- 9.7. Kai proceso šalis yra nepilnametis asmuo – į Drausmės organo posėdį privalo būti papildomai kviečiamas vienas iš tėvų ar globėjų.
- 9.8. Proceso šalių, liudytojų, ekspertų ar atstovų nedalyvavimas posėdyje, nesustabdo Bylos nagrinėjimo proceso. Drausmės organas turi teisę priimti sprendimus nedalyvaujant aukščiau minėtiems asmenims, tačiau turi teisę posėdį nukelti, jei mano, kad nedalyvaujant kažkuriam iš aukščiau minėtų asmenų, nėra galimybės objektyviai išnagrinėti Bylos.
- 9.9. Drausmės organo sprendimai priimami Drausmės organo narių balsų dauguma. Nei vienas Bylą nagrinėjantis Drausmės organo narys neturi teisės susilaikyti balsavimo metu. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra posėdžio pirmininko balsas.
- 9.10. **Bylos nagrinėjimo terminai:**
 - 9.10.1. LASF administracija, gavusi prašymą išnagrinėti galimą Etikos kodekso pažeidimą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja Etikos komisijos pirmininką, persiųsdama prašymą ir su pažeidimu susijusią medžiagą (jei tokia yra);

- 9.10.2. Etikos komisijos pirmininkas per 5 kalendorines dienas įvertina, gauto prašymo atitikimą reikalavimams (Etikos kodekso 8 straipsnis). Atvejais, kai Etikos komisijos pirmininkas per aukščiau nurodytą terminą nesiima veiksmų prašymo įvertinimui arba jei Etikos komisijos pirmininkas yra tiesiogiai susijęs su viena iš proceso šalių (išskyrus atvejus, kai Etikos komisija yra kaltinančioji šalis), arba yra kitų priežasčių, dėl kurių Etikos komisijos pirmininkas negali dalyvauti Bylos nagrinėjime, Etikos komisijos nariai per 3 kalendorines dienas išsirenka posėdžio pirmininką, kurį įpareigoja per 5 kalendorines dienas įvertinti gautą prašymą.
- 9.10.3. Posėdžio pirmininkui nustačius, kad prašymas neatitinka reikalavimų, raštu nurodomas terminas (ne ilgesnis nei 5 kalendorinės dienos), per kurį turi būti pašalinti trūkumai. Per nustatytą terminą nepašalinus trūkumų, yra laikoma, jog prašymas nėra paduotas;
- 9.10.4. Posėdžio pirmininkas nustatęs, kad gautas prašymas atitinka prašymams keliamus reikalavimus, persiunčia šį prašymą ir bylos medžiagą Etikos komisijos nariams;
- 9.10.5. Posėdžio pirmininkas persiunčia aukščiau minėtą prašymą Etikos kodekso pažeidimu kaltinamam Asmeniui, prašydamas pateikti atsiliepimą bei kitą Bylos nagrinėjimui reikšmingą medžiagą;
- 9.10.6. Posėdžio pirmininkas privalo pateikti užklausą LASF administracijai, ar kaltinamas Asmuo anksčiau nebuvo nusižengęs ir ar jam nebuvo taikyta sankcija už Etikos kodekso ar kitų LASF norminių aktų pažeidimą;
- 9.10.7. Etikos komisija turi teisę savarankiškai atlikti tyrimą, apklausti su Byla susijusius trečiuosius asmenis, bei surinkti papildomą su Byla susijusią medžiagą;
- 9.10.8. Etikos kodekso pažeidimu kaltinamas Asmuo per 10 kalendorinių dienų nuo posėdžio pirmininko kreipimosi, turi teisę pateikti atsiliepimą bei kitą Bylos nagrinėjimui reikšmingą medžiagą. Jeigu Etikos kodekso pažeidimu kaltinamas Asmuo per nustatytą terminą nepateikia atsiliepimo, Etikos komisija turi teisę nagrinėti Bylą vadovaudamasi kaltinančios šalies pateikta medžiaga, įskaitant ir Etikos komisijos surinktą medžiagą;
- 9.10.9. apie įvyksiantį posėdį pirmininkas privalo pranešti Etikos komisijos nariams ir proceso šalims elektroniniu paštu, likus ne mažiau nei 5 kalendorinėms dienoms iki posėdžio;
- 9.10.10. posėdžio pirmininkas turi teisę nuspręsti kaip bus apklausiamos proceso šalys, tačiau turi būti užtikrinta galimybė abiem proceso šalims pasisakyti dalyvaujant Etikos komisijos nariams;
- 9.10.11. sprendimas dėl sankcijos skyrimo priimamas už akių, proceso šalis paleidus iš posėdžio (išskyrus atvejus, kai kaltinančioji šalis yra Etikos komisija);
- 9.10.12. Etikos komisija išnagrinėti Bylą bei priimti sprendimą privalo ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo įvertinimo dienos (Etikos kodekso 9.11.4. p). Šis terminas gali būti pratęstas posėdžio pirmininko sprendimu arba proceso šalių prašymu dėl *force majeure* ar kitų svarbių aplinkybių (ligos, šeimyninių aplinkybių ir kt.);
- 9.10.13. Priimdama sprendimą Etikos komisija privalo įvertinti atsakomybę švelninančias aplinkybes: Asmuo nusižengia pirmą kartą, Asmuo padarė nusižengimą dėl neatsargumo, Asmuo gailisi dėl padaryto nusižengimo, Asmuo atsiprašė dėl padaryto nusižengimo, Asmuo kompensavo padarytą žalą ar/ir materialinius nuostolius;
- 9.10.14. Priimdama sprendimą Etikos komisija privalo įvertinti atsakomybę sunkinančias aplinkybes: Asmuo nusižengia pakartotinai, Asmuo nusižengia pakartotinai 12 mėnesių laikotarpyje po paskirtos sankcijos, Asmuo nusižengia piktybiškai, suprasdamas kad pakenks, Asmuo nekompensavo padarytos žalos ar/ir materialinių nuostolių.

9.11. Sprendimas (Etikos komisijos posėdžio protokolas):

- 9.11.1. Etikos komisijos sprendimas byloje įforminamas posėdžio protokole;
- 9.11.2. Etikos komisijos posėdžius protokoluoja sekretorius, kurį paskiria posėdžio pirmininkas. Posėdžio sekretoriumi gali būti bet kuris Etikos komisijos narys (išskyrus posėdžio pirmininką);
- 9.11.3. protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir posėdžio sekretorius;
- 9.11.4. Etikos komisijos posėdžio protokolo trumpoji versija su sprendimu turi būti išsiųsta proceso šalims per 7 kalendorines dienas nuo Etikos komisijos sprendimo priėmimo dienos. Šiame protokole turi būti nurodyta:
 - a) sprendimo priėmimo data ir protokolo numeris;
 - b) Etikos komisijos nariai, dalyvavę posėdyje;
 - c) proceso šalys ir šalių atstovai, dalyvavę posėdyje;
 - d) kiti asmenys, dalyvavę posėdyje;
 - e) trumpa Bylos santrauka;
 - f) proceso šalių reikalavimai;
 - g) Etikos komisijos sprendimas dėl pažeidimo įvertinimo ir sankcijos taikymo;
 - h) Etikos komisijos sprendimo įsiteisėjimo ir apskundimo tvarka.
- 9.11.5. prašymas Etikos komisijai dėl protokolo pilnosios versijos surašymo gali būti teikiamas ne vėliau nei per 3 kalendorines dienas, nuo posėdžio protokolo trumposios versijos išsiuntimo dienos. Etikos komisijos protokolo pilnąją versiją suinteresuotai proceso šaliai privalo išsiųsti ne vėliau nei per 7 kalendorines dienas. Protokolo pilnojoje versijoje turi būti nurodyta:
 - a) sprendimo priėmimo data ir protokolo numeris;
 - b) Etikos komisijos nariai, dalyvavę posėdyje;
 - c) proceso šalys ir šalių atstovai, dalyvavę posėdyje;
 - d) kiti asmenys, dalyvavę posėdyje;
 - e) trumpa Bylos santrauka;
 - f) proceso šalių reikalavimai;
 - g) sprendimo priėmimo motyvai ir teisiniai argumentai, kuriais Etikos komisija vadovavosi priimdama sprendimą (sprendimo motyvuojamoji dalis);
 - h) Etikos komisijos sprendimas dėl pažeidimo įvertinimo ir sankcijos taikymo;
 - i) Etikos komisijos sprendimo įsiteisėjimo ir apskundimo tvarka.
- 9.11.6. Etikos komisijos sprendimai įsiteisėja praėjus 15 kalendorinių dienų po protokolo trumposios versijos išsiuntimo proceso šalims;
- 9.11.7. atvejais, kai prašoma pateikti protokolo pilnąją versiją, Etikos komisijos sprendimai įsiteisėja praėjus 15 kalendorinių dienų po protokolo pilnosios versijos išsiuntimo proceso šalims;
- 9.11.8. Etikos komisijos sprendimas laikomas neįsiteisėjusiu, jei sprendimas yra apskundžiamas LASF apeliaciniam teismui, vadovaujantis Etikos kodekso 10 straipsniu;
- 9.11.9. įsiteisėjus Etikos komisijos sprendimui, toks sprendimas proceso šalims yra privalomas ir sukelia atitinkamas teises pasekmes;
- 9.11.10. Etikos komisijos posėdžio protokolas ar jo fragmentai negali būti viešinami.
- 9.12. Jei Etikos kodekso pažeidimu padaromi ir materialiniai nuostoliai, jie nustatomi ir atlyginami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Etikos komisija nesprensdžia nuostolių atlyginimo klausimų.
- 9.13. Proceso šalių su Byla susijusios išlaidos (teisininkų paslaugos, kelionės išlaidos ir kt.) nekompensuojamos ir negali būti priteisiamos teikiant apeliaciją.

9.14. Byla gali būti atnaujinama Etikos komisijos iniciatyva, kai paaiškėja reikšmingos aplinkybės, kurios priimant pirminį sprendimą Etikos komisijai nebuvo žinomos. Byla taip pat gali būti atnaujinama Apeliacinio teismo sprendimu, kai nustatoma, kad nagrinėjama Byla, Etikos komisija veikė šališkai, nesąžiningai arba aplaidžiai ir dėl to buvo priimtas neteisėtas ir nepagrįstas sprendimas.

10. BYLŲ NAGRINĖJIMAS APELIACINE TVARKA

10.1. Etikos kodekso pažeidimo bylos nagrinėjimui apeliacine tvarka taikomas mokestis, kuris nurodytas LASF narystės mokesčių ir tikslinių įnašų LASF veiklai remti lentelėje (*apeliacijos mokestis*).

10.2. Apeliacinį skundą gali teikti kiekviena proceso šalis.

10.3. Apeliacinis skundas teikiamas per LASF administraciją (dokumentai pristatomi LASF buveinės adresu arba atsiunčiami elektroniniu paštu: lasf@lasf.lt) ne vėliau nei per 10 kalendorinių dienų po Etikos komisijos sprendimo išsiuntimo datos (Etikos kodekso 9.12.4 arba 9.12.5. p.).

10.4. Kartu su apeliacinio skundo pateikimu turi būti sumokamas apeliacijos mokestis.